

RESEARCH ARTICLE / ARAŞTIRMA MAKALESİ

Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesine Başvuran Travmatik Göz Acillerinin Değerlendirilmesi

Evaluation of Traumatic Eye Emergencies Applying to Sakarya University Training and Research Hospital

Mahmut Atum¹, Bülent Çüçen², Ali Altan Ertan Boz¹, İsa Yuvacı¹, Turgay Uçak¹, Erkan Çelik¹, Gürsoy Alagöz¹

¹Department Of Ophtalmology, Sakarya University Training and Research Hospital, Sakarya, Turkey

²Department of Ophthalmology, Sakarya Yenikent State Hospital, Sakarya, Turkey

Corresponding Author: Mahmut Atum

Sakarya Training and Research Hospital Eye Clinic, Adnan Menderes St. Sağlık Sok. No: 195 Adapazarı Sakarya, Turkey

Tel: +905558096275

Email: mahmutatum@gmail.com

Öz

Amaç: Acil servis kliniğine ve Göz hastalıkları kliniğine göz travması nedeniyle başvuran hastaların klinik ve demografik olarak incelenmesi.

Materyal ve Metot: Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Göz Hastalıkları Kliniği ve Acil Kliniği'ne travmatik göz hastalıkları nedeni ile başvuran hastaların, geriye dönük değerlendirilmesi yapılmıştır. Travmatik göz hastalıklarının tanıları, International Classification of Diseases (ICD 10) kod sistemine göre değerlendirilmiştir. Hastaların yaş, cinsiyet gibi demografik özellikleri ve başvuru zamanları değerlendirilmiştir. Başvuru zamanına göre hastalar dört gruba ayrılmıştır (Grup1: Ocak, Şubat, Mart; Grup 2: Nisan, Mayıs, Haziran; Grup 3: Temmuz, Ağustos, Eylül; Grup 4: Ekim, Kasım, Aralık).

Bulgular ve Sonuç: Çalışmamız 1 Ocak 2018-31 Aralık 2018 tarihleri arasındaki Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastane Göz Hastalıkları Kliniği ve Acil Kliniği'ne yapılan başvuruları kapsamaktadır. Hastaların 3499'i (%86,7) Acil Servise, 537'si (%13,3) Göz Kliniğine başvurmuştur. Hastaların 3550'si (88,0) erkeklerden, 486'sı (%12,0) kadınlardan

oluşmaktaydı. Hastaların yaş ortalaması $34,51 \pm 14,67$ (Aralık 0-87) yıl olarak tespit edilmiştir. Hastaların aylara göre dağılımında anlamlı bir fark gözlenmemiştir. ($p > 0,05$) En sık travmatik göz acil sebebi olarak "korneada yabancı cisim" olması iken ($n=2578$, %63,9) en az acile geliş sebebi ise "yabancı cisim olmaksızın göz küresi delici yaralanması" ($n=15$, %0,4) olarak bulunmuştur.

Tartışma: Göz travmalarında acile en sık başvuru sebebi korneada/gözde yabancı cisim olmasıdır. Bunun nedeni bölgemizde sanayinin/fabrikaların yoğun olmasına bağlayabiliriz. Ancak korneada yabancı cisim sayısının yoğun olması yeterli iş güvenliği tedbiri alınmadığını da gösterebilir. Göz travması olan hastalar sıklıkla acil servise başvurmaktadır. Acil hekimlerinin travmatik göz hastalıkları konusunda tecrübeli olması son derece önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Göz travmaları, acil servis, epidemiyoloji

Abstract

Aim: Clinical and demographic examination of the patients who applied to the emergency room and the ophthalmology clinic with eye trauma.

Methods: We retrospectively evaluated the patients who applied to Sakarya University Training and Research Hospital Eye Diseases Clinic / Emergency Clinic due to traumatic eye diseases. Diagnoses of traumatic eye diseases were evaluated according to the International Classification of Diseases (ICD 10) code system. Demographic characteristics such as age, gender and time of application were evaluated. Patients were divided into four groups according to the application time.

Results: 3499 (86,7%) of the patients were admitted to the Emergency Department and 537 (13,3%) were admitted to the Eye Clinic. Of the patients, 3550 (88,0%) were males and 486 (12,0%) were females. The mean age of the patients was 34.51 ± 14.67 (range 0-87) years. There was no significant difference in the distribution of patients by months. The most common cause of traumatic eye as foreign body in the cornea ($n = 2578$, 63,9%) is the reason for the arrival of the least acute foreign body without eyebrow injury ($n = 15$, 0,4%).

Conclusions: The most common reason of the eye trauma is the presence of a foreign body in the cornea. This may be due to the fact that the industry / factories in our region are dense. It is very important for emergency physicians to be experienced in traumatic eye diseases.

Keywords: ophthalmic trauma, emergency service, epidemiology

Giriş

Göz travmaları açık ve kapalı yaralanmalar olarak iki gruba ayrılmıştır.¹ Göz travmalarında oftalmik muayenenin ciddi bir şekilde yapılması son derece önemli ve gereklidir. Bazen hafif olarak görünen travmalar oldukça kötü bir görsel prognoza sahip olabilirler. Ayrıca, oküler travmalar önlenebilir görsel morbidite ve körlüğün önemli nedenlerinden yalnızca birisidir.²⁻⁵ Göz yaralanmaları hastalara ağrı ve rahatsızlık hissi vermekle birlikte işgücü kaybına ve tedavi masraflarına yol açmaktadır.⁶ Ayrıca, göz travmaları gerekli ve yeterli iş güvenliği tedbirleri alınmadığı için sosyal ve ekonomik açıdan yük oluşturmakta ve önemini korumaktadır.⁷

Bizim bu çalışmadaki amacımız, Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Göz Hastalıkları ve Acil Kliniği'ne göz travması nedeni ile başvuran hastaların klinik ve demografik özelliklerinin incelenmesidir.

Metod

Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Göz Hastalıkları ve Acil Kliniği'ne Ocak 2018-Aralık 2018 tarihleri arasında göz travması nedeni ile başvuran hastaların, geriye dönük değerlendirilmesi yapılmıştır. Travmatik göz hastalıklarının tanıları, International Classification of Diseases (ICD 10) kod sistemine göre değerlendirilmiştir. (T15; Gözde Yabancı Cisim, T15.0; Korneada Yabancı Cisim, T15.1; Konjonktival Kesede Yabancı Cisim, S05.5; Yabancı Cisimle Göz Küresi Delici Yaralanması, S05.6; Yabancı Cisim Olmaksızın Göz Küresi Delici Yaralanması, H21.0; Hifema) Hastane bilgi sisteminden 2018 yılına ait kayıtlar alınmış ve analiz edilmiştir. Hastaların yaş, cinsiyet gibi demografik özellikleri ve başvuru zamanları değerlendirilmiştir. Başvuru zamanına göre hastalar dört gruba ayrılmıştır. (Grup 1: Ocak, Şubat, Mart; Grup 2: Nisan, Mayıs, Haziran; Grup 3: Temmuz, Ağustos, Eylül; Grup 4: Ekim, Kasım, Aralık) Çalışma Helsinki Deklarasyonu'nda belirlenen etik ilkeler çerçevesinde yapılmıştır. Ayrıca çalışma için Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulu'ndan onay alınmıştır.

İstatiksel analiz için SPSS 18,0 programı kullanıldı. Tanımlayıcı analiz ve ki-kare testi ile yapıldı. P değerinin 0.05'den küçük olması anlamlı kabul edildi.

Bulgular

Çalışmamız 1 Ocak 2018-31 Aralık 2018 tarihleri arasındaki Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastane Göz Hastalıkları Kliniği ve Acil Kliniği'ne yapılan başvuruları kapsamaktadır. Hastaların 3499'i (%86,7) Acil Servise, 537'si (%13,3) direkt olarak Göz

Hastalıkları Kliniğine başvurmuştur. Hastaların 3550'si (88,0) erkeklerden, 486'sı (%12,0) kadınlardan oluşmaktaydı. Erkek hasta sayısı istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. ($p<0,05$) Hastaların yaş ortalaması $34,51\pm 14,67$ (Aralık 0-87) yıl olarak tespit edilmiştir. Hastaların hastaneye başvuru zamanına göre 3. Gruptaki hastaların sayısı ($n=1057$, %26,2) daha fazla olmasına rağmen hasta grupları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. ($p>0,05$) (Tablo 1) En sık travmatik göz acil sebebi olarak "korneada yabancı cisim" olması iken ($n=2578$, %63,9) en az acile geliş sebebi ise "yabancı cisim olmaksızın göz küresi delici yaralanması" ($n=15$, %0,4) olarak bulunmuştur. Göz travmalarının tanılara göre dağılımı tablo 2'de özetlenmiştir.

Tablo 1: Göz travmalarının aylara göre dağılımı

Hasta grubu	n	%
Grup 1	1003	24,9
Grup 2	1024	25,4
Grup 3	1057	26,2
Grup 4	952	23,6
Toplam	4036	100,0

Tablo 2: Göz travmalarının tanısal dağılımı

Tanı	n	%
Hifema	17	0,4
Yabancı Cisimle Göz Küresi Delici Yaralanması	36	0,9
Yabancı Cisim Olmaksızın Göz Küresi Delici Yaralanması	15	0,4
Korneada Yabancı Cisim	2578	63,9
Konjonktival Kesede Yabancı Cisim	54	1,3
Gözde Yabancı Cisim	1336	33,1
Toplam	4036	100,0

Tartışma

Oküler travmalar, özellikle genç yaş grupları arasında (40 yaş altı) önlenebilir görsel morbiditenin önemli bir nedenidir.²⁻⁵ Yapılan çalışmalar, oküler travmaların kadınlara göre erkeklerde çok daha fazla olduğunu ve özellikle 30'lu yaşlarda daha sık görüldüğünü göstermiştir.⁸⁻¹¹ Bizim çalışmamızda erkek hasta sayısı kadın hasta sayısına göre yaklaşık 7 kat daha fazla idi. Bu oran literatürdeki diğer çalışmalara göre daha yüksektir. Bunun sebebinin Türkiye'deki (Sakarya'daki) çalışma koşulları ve bölgemizde sanayi kuruluşlarının yoğun olmasına bağlı olduğunu düşünmekteyiz. Ayrıca bizim çalışmamızda hastaların yaş ortalaması 34,51±14,67 yıl olarak bulunmuş ve literatürdeki diğer çalışmalara benzerlik göstermektedir.

Göz travmalarının dağılımında kapalı travmalar (non-perforan), açık travmalara göre daha yüksek oranda görülmektedir.^{12,13} Bizim çalışmamızda en sık oküler travma nedeni %63,9 oranı ile "korneada yabancı cisim" idi. Bu oran literatürde incelediğimiz benzer çalışmalara göre oldukça yüksektir. Bunun nedeninin Sakarya bölgesinde yoğun olarak sanayi tesislerinin bulunması ve kaynak işinde çalışanların yoğunlukta olmasından kaynaklandığını düşünmekteyiz. Diğer bir nedenin de iş yerinde yeterli iş güvenliği tedbirlerinin alınmaması olarak düşünmekteyiz. Ayrıca çalışmamızda "delici göz yaralanmaları" % 1,3 oranında bulunmuştur. Özdemir ve arkadaşları yapmış olduğu çalışmada 402 hastanın 415 gözü

değerlendirilmiş ve % 48,01 oranında delici göz yaralanması tespit edilmiştir.¹⁴ Bizim çalışmamız ile bu derecede fark olmasının nedeni iki çalışma arasında hasta sayıları açısından belirgin fark olması ve bölgesel farklılıklar oluşunu düşünmekteyiz.

Hastaların mevsimsel dağılımı üçer aylık periyotlar halinde incelenmiş olup en sık oküler acillerin temmuz, ağustos, eylül dönemini kapsayan 3. Grupta görülmekle birlikte gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Literatürde oftalmik acilleri mevsimsel dağılımı ile ilgili yeterli çalışma olmamakla birlikte genel olarak acil servislere travma başvurularının yaz aylarında arttığını bildiren çalışma mevcuttur.¹⁵

Sonuç

Göz travmalarında acile en sık başvuru sebebi korneada/gözde yabancı cisim olmasıdır. Bunun nedeni bölgemizde sanayinin/fabrikaların yoğun olmasına bağlayabiliriz. Ancak korneada yabancı cisim sayısının fazla olması yeterli iş güvenliği tedbiri alınmadığını da gösterebilir. Göz travması olan hastalar sıklıkla acil servise başvurmaktadır. Acil hekimlerinin travmatik göz hastalıkları konusunda tecrübeli olması son derece önemlidir.

Referanslar

1. Kuhn F, Morris R. A standardized classification of ocular trauma. Graefe's Arch Clin Exp Ophthalmol 1996;614:399–403.
2. Canavan YM, O'Flaherty MJ, Archer DB, Elwood JH. A 10 year survey of injuries in northern Ireland 1967-76. Br J Ophthalmol 1980;64:618–625.
3. Klopfer J, Tielsch JM. Ocular trauma in the United States Eye injuries resulting in hospitalization, 1984 through 1987. Arch Ophthalmol 1992;110:838–842.
4. Tielsch JM, Parver L, Shankar B. Time trends in the incidence of hospitalized ocular trauma. Arch Ophthalmol 1989;107:519–523.
5. Karlson TA, Klein BEK. The incidence of acute hospital-treated eye injuries. Arch Ophthalmol 1986;104:1473–1476.
6. Liggett PE, Pinje KJ, Barlow W, Ragen M, et al. Ocular trauma in an urban population. Ophthalmology;97:581-4,1990.
7. Sternberg P, Aeberg TM. The persistent challenge of ocular trauma. Am J Ophthalmol ;107:421-3,1989.
8. Tsai CC, Kau HC, Kao SC, Liu JH. A review of ocular emergencies in a Taiwanese medical center. Chung Hua I Hsueh Tsa Chih 1998;61:414–420.

9. Morris RE, Witherspoon CD, Helms HA Jr, Feist RM, et al. Eye injury registry of Alabama (preliminary report): Demographics and prognosis of severe eye injury. *South Med J* 1987;80:810–816.
10. Thoradson U, Ragnarsson AT, Gudbrandsson B. Ocular trauma: Observation in 105 patients. *Acta Ophthalmol* 1978;57:922–928.
11. Maltzman BA, Pruzon H, Mund ML. A survey of ocular trauma. *Surv Ophthalmol* 1976;2:285–290.
12. Kargı SH, Hoşal B, Saygı S, Gürsel E. Epidemiologic evaluation of eye traumas. *MN Oftalmoloji* 1998; 5: 385-9.
13. Dannenberg AL, Parver LM, Brechner RJ, Khoo L. Penetrating injuries in the workplace. *Arch Ophthalmol* 1992;110:843–849.
14. Özdemir M, Yaşar T, Şimşek Ş, Durmuş AÇ. Göz travması olgularımızın epidemiyolojik değerlendirmesi. *Van Tıp Dergisi* 2002; 9(1):6-11.
15. Zeren C, Karakuş A, Çelikel A, Çalışkan K, et al. Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Acil Servisine başvuran adli olguların değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Dergisi*, 2011;2(7).